

Lasser



Er werken circa 800 tot 1000 lassers in de bouw. Ze werken bij grote GWW- en B&U-bedrijven. Door schadelijke stoffen en lasrook kunnen huid- en/of luchtwegaandoeningen ontstaan. Letsel kan het gevolg zijn van uitglijden, struikelen, diverse bewerkingen (lassen / metaalbewerking) en vallen van hoogte. Door blootstelling aan UV-straling kunnen "lasogen" ontstaan.

De belangrijkste risico's voor delasser zijn:

- [Gevaarlijke stoffen](#)
- [Onveiligheid](#)
- [Straling](#)

Gevaarlijke stoffen

De lasser heeft te maken met lasrook en metaalstof. Van de beroepsgroep heeft (45%) hinder van rook, vermoedelijk lasrook. 11% heeft klachten over chemische middelen, 27% klaagt over damp, gas en nevel. De lasser maakt soms ook gebruik van ontvetters waarin vluchtige organische stoffen aanwezig kunnen zijn. Metaalbewerkingvloeistoffen kunnen irriterende of allergene componenten bevatten. In de rook kunnen ook stoffen aanwezig zijn afkomstig uit een eventuele coating, zoals isolatiemateriaal, verf en gegalvaniseerd zink. Vrijkomende lasrook, metaalstof, damp en nevel kunnen door de werknemers worden ingeademd.

Het belangrijkste risico's is:

- Schadelijke stoffen

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Stel vroegtijdig vast wat de risico's voor de lasser zijn, onder andere op basis van de lasmethode, de te gebruiken elektrode, het te lassen materiaal, de aanwezigheid van coating en de aard van de werkplek. Stel ook vast welke maatregelen noodzakelijk zijn.

Collectieve maatregelen

- Zorg in de werkplaats voor voldoende ventilatie en mobiele of vast opgestelde afzuiging.
- Gebruik metaalbewerkingvloeistoffen en ontvetters met weinig schadelijke componenten.
- Zorg voor goede hygiënische voorzieningen.
- Zorg er voor dat de in het veiligheidsinformatieblad aangegeven beschermingsmiddelen aanwezig zijn, zoals ademhalingsbescherming tegen lasrook.

Individuele maatregelen

- Zorg in de werkplaats voor voldoende ventilatie en mobiele of vast opgestelde afzuiging.
- Gebruik metaalbewerkingvloeistoffen en ontvetters met weinig schadelijke componenten.
- Zorg voor goede hygiënische voorzieningen.
- Zorg er voor dat de in het veiligheidsinformatieblad aangegeven beschermingsmiddelen aanwezig zijn, zoals ademhalingsbescherming tegen lasrook.

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Hoofdstuk 4 afdeling 1 Gevaarlijke stoffen

Arbobesluit: Artikel 4.2 Nadere voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie, beoordelen

Arbobesluit: Artikel 4.2A Nadere voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie, aanvullende registratie

Arbobesluit: Artikel 4.4 Arbeidshygiënische strategie

- Bronaanpak: pas alternatieve materialen of technieken toe.
- Afzuiging / ventilatie: werk met bronafzuiging, bronomsluiting en goede ruimteventilatie.
- Vermijden blootstelling: voer het meest risicovolle werk het eerst uit, of hou het gescheiden van andere werkzaamheden.
- Als bovenstaande maatregelen onvoldoende resultaat opleveren, moeten persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking worden gesteld aan werknemers. Raadpleeg voor de juiste beschermingsmiddelen het [Productgroep Informatie Systeem Arbouw](#) (PISA).

Arbobesluit: Artikel 4.5 Ventilatie

- In geval er op een arbeidsplaats verontreinigde lucht wordt afgevoerd, moet er voldoende toevoer zijn van niet verontreinigde lucht.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 70a Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen lid 1 en 2.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 10, 12 en 16.

Meer informatie

- [Algemene informatie over het risico schadelijke producten \(PDF\)](#)
- [Arbovriendelijke hulpmiddelen](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor werknemers\)](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor werkgevers\)](#)
- [Overzicht van alle H- en P-zinnen \(PDF\)](#)
- [Overzicht van gevaarsymbolen en hun uitleg \(PDF\)](#)
- [Productgroep Informatie Systeem Arbouw \(PISA\)](#)

Onveiligheid

Tijdens het werk zijn er diverse factoren die de veiligheid in gevaar kunnen brengen. De lasser kan bij diverse bewerkingen kunnen wegspringende delen of metaalsplinters (oog-) letsel veroorzaken. Daarnaast kan de lasser struikelen over de rommel op de vloer of over snoeren en leidingen. Letsel is mogelijk doordat hij uitglijdt over een gladde vloer. Door de straling en wegspringende druppels of vonken kan het lassen leiden tot verbranding en letsel. Hierbij lopen de huid en de ogen gevaar. Werken met elektriciteit tijdens het lassen kan leiden tot elektrocutie als dit in een vochtige werkomgeving plaatsvindt. Werken met gassen kan brand of een explosie veroorzaken. Bij het werken op locatie bestaat soms de kans op vallen van hoogte.

Het belangrijkste risico is:

- Elektrocutie en verbranding

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Zorg dat het gereedschap en de lasapparatuur zijn voorzien van de vereiste beveiligingen; zorg dat deze ook worden gebruikt.

Collectieve maatregelen

- Zorg dat het gereedschap en de machines tenminste één maal per jaar worden gekeurd.
- Tref de vereiste voorzorgsmaatregelen in verband met het werken met gas(-sen); zet de flessen vast, bescherm deze tegen hitte en koude, controleer regelmatig de slangen en aansluitingen, gebruik slangen van de juiste kleur, vervang ze bij slijtage of beschadiging en gebruik een vlamdover tegen vlamterugslag.
- Scherm laswerkplekken in de werkplaats af met lasschermen.
- Zorg dat de werkplek bij het werken op locatie veilig is; zet de randen af, leg de sparingen dicht en ruim de rommel op.
- Zorg voor een goede veiligheidsinstructie.
- Verstrek de noodzakelijke beschermingsmiddelen afgestemd op de risico's:
 - veiligheidsschoenen (NEN-EN 345 voorzien van S3-codering).
 - een gelaatsscherm of veiligheidsbril.
 - een overall met lange mouwen.
 - werkhandschoenen.
 - valbeveiliging bij het werken op hoogte en zondig een veiligheidshelm (NEN-EN 397).
 - Zorg bij laswerk voor de daarbij noodzakelijke beschermingsmiddelen:
 - een laskap of lashelm met op de straling afgestemde glazen.
 - een lasoverall.
 - hals- en keelbescherming.
 - lashandschoenen.

Individuele maatregelen

- Gebruik het gereedschap en de machines volgens de voorschriften.
- Houd de werkplek vrij van rommel, obstakels en gladde vloeistoffen.
- Controleer regelmatig de veiligheid van het gereedschap en de machines. Vervang gereedschap direct als het beschadigd is. Dit geldt ook voor niet goed functionerende beveiligingen en gehavende kabels en gaslangen.
- Regel (wanneer u werkt op locatie) het afzetten van de randen en het dichtleggen van de sparingen.
- Gebruik de voorgeschreven beschermingsmiddelen.

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Artikel 3.4 Elektrische installaties

Arbobesluit: Artikel 3.5 Elektrotechnische, bedienings- en andere werkzaamheden aan of nabij een elektrische installatie

Arbobesluit: Artikel 3.5G Gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging of brand

Arbobesluit: Artikel 3.15 Markering gevaarlijke plaatsen

Arbobesluit: Artikel 3.17 Voorkomen gevaar door voorwerpen, producten, vloeistoffen of gassen

Arbobesluit: Artikel 3.29 Elektrische installaties en leidingen

- Aanvullende voorschriften bouwplaatsen.

Arbobesluit: Artikel 3.34 Gevaar voor explosieve atmosferen

Arbobesluit: Artikelen 7.1 t/m 7.16 regelt het veilige gebruik en onderhoud, waaronder keuringen en inspecties van arbeidsmiddelen

Arbobesluit: Artikelen 7.7, 7.14, 7.15, 7.16

- Machines moeten zijn voorzien van veiligheidsvoorzieningen in verband met bewegende delen en ze moeten op een veilige manier in werking en stop kunnen worden gezet.

Arbobesluit: Artikel 8.3 Beschikbaarheid en gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen

Arbobesluit: Artikel 8.4 Algemene vereisten veiligheids- en gezondheidssignalering

- Ter voorkoming of beperking van gevaren voor de veiligheid en de gezondheid van werknemers zorgt de werkgever ervoor dat op de arbeidsplaats of een arbeidsmiddel, doeltreffende veiligheids- of gezondheidssignalering aanwezig is.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 56 Vergoeding werkkleding en gereedschap bouwplaatswerknemers.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 4, 13 en 14.
- Artikel 70c Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen uta-werknemers lid 5.

Meer informatie

- [A-blad Ladders en trappen](#)
- [A-blad Rolsteigers](#)
- [Algemene informatie over het risico elektriciteit \(PDF\)](#)
- [Algemene informatie over het risico valgevaar \(PDF\)](#)
- [Algemene informatie over het risico werken in besloten ruimten \(PDF\)](#)
- [Arbouw-advies Werken in besloten ruimten](#)
- [De ladder als werkplek - eerder uitzondering dan regel \(info voor werkgevers\)](#)
- [De ladder als werkplek - wanneer wel, wanneer niet? \(info voor werknemers\)](#)
- [Handboek Arbeidsmiddelen](#)
- [Informatie over PBM](#)
- [Werk veilig op hoogte](#)

Straling

Bij het lassen kunnen sterke elektromagnetische velden ontstaan die gevaarlijk zijn. Bijvoorbeeld het zichtbare licht en infrarode straling van lasbogen en de UV-straling bij het lassen. Door de straling en wegspringende druppels of vonken kan het lassen leiden tot verbranding en letsel. Hierbij lopen de huid en de ogen gevaar.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Zorg dat materialen reeds gelast aangeleverd worden.
- Zorg dat de lasapparatuur is voorzien van de vereiste beveiligingen; zorg dat deze ook worden gebruikt.

Collectieve maatregelen

- Scherm laswerkplekken in de werkplaats af met lasschermen.
- Zorg dat lasapparatuur tenminste één maal per jaar wordt gekeurd.
- Zorg bij laswerk voor de daarbij noodzakelijke beschermingsmiddelen:
 - een laskap of lashelm met op de straling afgestemde glazen.
 - een lasoverall.
 - hals- en keelbescherming.
 - lashandschoenen.
- Zorg er voor dat de in het veiligheidsinformatieblad aangegeven beschermingsmiddelen aanwezig zijn.

Individuele maatregelen

- Zorg in de werkplaats voor afzuiging en voldoende ventilatie.
- Gebruik lasapparatuur volgens de voorschriften.
- Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Hoofdstuk 6. afdeling 4 Straling

- In het Arbeidsomstandighedenbesluit (Artikel 6.12) staan enkele maatregelen die u moet nemen om uw werknemers te beschermen tegen niet-ioniserende straling. Het betreft onder andere goed afgeschermd apparatuur en de wijze van onderhoud, reparatie, voorlichting, gebruik en PBM. Er zijn geen blootstellingslimieten in opgenomen.

De EU heeft twee richtlijnen ontwikkeld om werknemers te beschermen tegen straling:

- De richtlijn met betrekking tot blootstelling aan elektromagnetische velden moet vermoedelijk uiterlijk op 30 april 2012 zijn omgezet in nationale wetgeving.
- De richtlijn met betrekking tot blootstelling aan kunstmatige optische straling moet uiterlijk op 27 mei 2010 zijn omgezet in nationale wetgeving.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 56 Vergoeding werkkleding en gereedschap bouwplaatswerknemers.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 4, 13 en 14.
- Artikel 70c Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen uta-werknemers lid 5.

Meer informatie

- [Algemene informatie over het risico schadelijke producten \(PDF\)](#)
- [Arbovriendelijke hulpmiddelen](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor werknemers\)](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor werkgevers\)](#)
- [Overzicht van alle H- en P-zinnen \(PDF\)](#)
- [Overzicht van gevaarsymbolen en hun uitleg \(PDF\)](#)
- [Productgroep Informatie Systeem Arbouw \(PISA\)](#)